

Projectoproep ‘voedselschakel(t)’

Ondersteunen van voedselhulpinitiatieven als schakels in de sociale inclusie van personen in een precare situatie

Context

Jaar na jaar neemt de vraag naar voeding bij mensen in een precare situatie toe. Door de coronacrisis was de toename afgelopen jaar nog groter, hetzelfde vandaag met de stijgende voedsel- en energieprijzen. Per maand zijn er honderdduizenden mensen die zich richten tot organisaties die voedselhulp aanbieden.

In 2021 lanceerde de Koning Boudewijnstichting een eerste projectoproep ter ondersteuning en versterking van voedselhulporganisaties. De voedselhulporganisaties komen tegemoet aan een basisnood en hebben een groot bereik. Hoewel voedselhulp op zich geen structurele oplossing biedt voor armoede, kan ze wel een **waardevolle schakel vormen in een geheel van stappen richting sociale inclusie** van personen in armoede.

De focus van deze nieuwe oproep is om een van de volgende drie doelstellingen te ondersteunen: 1°) voedselhulporganisaties helpen om hun rol te vervullen; 2°) de kwaliteit en efficiëntie van voedselhulporganisaties verbeteren; 3°) nieuwe vrijwilligers aanwerven en opleiden:

- ❖ Voedselhulporganisaties kunnen een **sociale rol opnemen**. De nood aan voeding is meestal het topje van de ijsberg. Organisaties actief in de voedselhulp kunnen mensen ook ontmoetingskansen bieden om hun sociaal isolement te doorbreken en linken leggen met administratieve en sociale diensten. Zo verzekeren ze de uitputting van andere rechten en moedigen ze andere organisaties aan om outreachend te komen werken in de locatie van de voedselhulp.
- ❖ **Hoe de voedselhulp georganiseerd is**, bepaalt in welke mate personen voldoende toegang hebben tot gezond én adequaat voedsel. Onder meer zaken als een gevarieerd en kwalitatief aanbod met droge en verse voeding, een aanbod afgestemd op de noden van de mensen, keuzevrijheid, een aangename, bereikbare locatie, alsook het onthaal en de houding van de vrijwilligers, zijn daarbij van groot belang.
- ❖ De voedselhulpsector is afhankelijk van een **groot aantal vrijwilligers**. De uitbreiding van het aanbod gaat vaak samen met een groeiende behoefte aan arbeidskracht en een verjonging van vrijwilligers. Daarom zijn de uitbreiding van het vrijwilligersnetwerk, de opvangvoorwaarden en de verbetering van de ervaring en werkhouding van vrijwilligers van groot belang.

Voor welke projecten?

Deze projectoproep wil drie types projecten rond voedselhulp ondersteunen (of een combinatie van deze drie types):

1. **Sociale rol**: projecten die de sociale rol van voedselhulp als laagdrempelige vindplaats van personen in een precare situatie helpt waarmaken, zodat deze personen versterkt worden en hen perspectieven op lange termijn worden geboden, bijvoorbeeld:

- Organiseren van een spreekuur van een sociaal werker van het OCMW of van andere actoren van professionele sociale hulpverlening;
- Een ontmoetingsruimte inrichten om het welzijn van de gebruikers te verbeteren (bv. ruimte om te praten of een koffie te drinken);
- Projecten opzetten waarbij de begunstigden rechtstreeks betrokken worden (bv. gemeenschappelijke moestuinen in gemeentes of partnerschappen met de OCMW, waarin mensen samengebracht worden rond een voedselproject waar zij actoren zijn);
- Organisatie van een lokaal lerend netwerk en sociale begeleiding van voedselhulporganisaties;
- Groepsactiviteiten organiseren, gebaseerd op de behoeften en wensen van de begunstigden, bijvoorbeeld rond taalverwerving, digitale oefenkansen.

2. **Kwaliteit en efficiëntie:** Projecten die inzetten op verbetering van de kwaliteit en efficiëntie van de voedselhulp of kwaliteit van de producten, bijvoorbeeld:

- Een samenwerking opzetten tussen voedselhulporganisaties en de voedingssector en/of (lokale) producenten om het aanbod te verruimen en beter af te stemmen op de noden (bijvoorbeeld halal aanbod, menstruatieproducten...) en gezondere voeding (bijvoorbeeld verse voedingswaren);
- Een samenwerking opzetten tussen voedselhulporganisaties onderling en tussen voedselhulporganisaties en andere sociale actoren met betrekking tot bijvoorbeeld toekenningscriteria, toeleiding, prijsbepaling, aankoop, gedeelde logistiek (koelcellen, vervoer, stockage,...), doorverwijzing,...;
- Van voedselbedeling evolueren naar een sociale kruidenier, of een combinatie van beide;
- Digitalisering van de organisatie, bijvoorbeeld voor stockbeheer;
- Mobiele dienstverlening organiseren voor personen die niet tot bij een voedselhulporganisatie geraken of in zones waar geen vast aanbod is, bijvoorbeeld in landelijk gebied;
- Een ophaalpunt voor biologische producten organiseren in een sociaal restaurant;
- Toegankelijk maken van collectieve groentetuinen voor personen in armoede;
- Bevordering van de overgang naar duurzaam voedsel voor gebruikers.

3. **Vrijwilligers:** Projecten die inzetten op het betrekken van nieuwe vrijwilligers en opleidingen voorzien, bijvoorbeeld:

- Een actie opzetten om nieuwe (jongere) vrijwilligers aan te trekken (bijvoorbeeld via een samenwerking met een school of jeugdorganisatie);
- Vrijwilligersbeleid opstellen en opleiding van (nieuwe) vrijwilligers;
- Beleid van aanwerving van jonge vrijwilligers opstellen;

Alle projecten worden aangemoedigd om rekening te houden met de specifieke behoeften van de gebruikers van de dienst en hen zoveel mogelijk rechtstreeks te betrekken bij het beheer van de dienst en de besluitvorming.

Wie kan een project indienen?

- Een kandidaatsdossier kan worden ingediend door elke vzw, organisatie met een sociaal oogmerk coöperatieve vereniging of organisatie in de sociale economie, gevestigd in België, die werkt voor/met doelgroepen in een precaire situatie.
- Lokalen besturen en OCMW's kunnen geen project voor deze oproep indienen, maar partnerschappen met hen worden wel aangemoedigd.
- Commerciële projecten worden niet aanvaard. Partnerschappen en onderhandelingen met commerciële bedrijven zoals supermarkten en voedingsproducenten worden wel aangemoedigd.

Welke steun?

Voor deze oproep is een totaal budget beschikbaar van 500.000 euro. De geselecteerde projecten ontvangen een financiële steun tot 7.500 euro.

De projectuitgaven kunnen betrekking hebben op personeelskosten of opleidingen die verbonden zijn met dit specifieke project, de aankoop van materiaal en alle andere kosten voor een goed verloop van het project. **Aankoop van producten (food en non-food) mag niet meer bedragen dan een derde van de ontvangen financiële steun (met een maximum van 2.500 euro).**

Wat zijn de selectiecriteria?

Uw vraag om steun is ontvankelijk als:

- Het aanvraagformulier
 - o opgesteld is in het Nederlands of Frans
 - o volledig ingevuld is
 - o tijdig ingediend is
- De indiener/verantwoordelijke van het project
 - o ouder is dan 18 jaar
 - o het project in België ontwikkelt ; en er ook gevestigd is
- Het project
 - o een niet-commercieel project van algemeen belang is

Uit de ontvankelijke dossiers zal een onafhankelijke jury een selectie maken op basis van de **volgende criteria**:

In welke mate:

1. **Doel van het project:** het project moet een van de drie doelstellingen ondersteunen (of een combinatie van alle drie):
 - a. bijdragen tot de sociale rol van voedselhulporganisaties om mensen sterker te maken en hun perspectieven op lange termijn te bieden;
 - b. kwaliteit en efficiëntie van voedselhulporganisaties verbeteren;
 - c. nieuwe vrijwilligers aanwerven en opleiden.
2. **Betrokkenheid van de begunstigden:** organisaties houden rekening met de betrokkenheid van de begunstigden en betreft hen zoveel mogelijk rechtstreeks bij het beheer en beleidsvorming.
3. **Kwaliteit van het project en impact op termijn:** het project streeft naar een maximaal impact na de duur van de steun.
4. **Budget:** ambitie van het project is in overeenstemming met de gevraagde begroting en de voorgestelde oplossingen.

Aan welke voorwaarden moet een project voldoen?

- Partnerschappen met verschillende organisaties, OCMW's en lokale besturen worden aangemoedigd. In het geval van een partnerschap, dient één van de partners het dossier in.
- Projecten moeten kunnen van start gaan binnen 3 maanden na selectie door de Koning Boudewijnstichting. Ze lopen minstens 1 jaar en hebben het potentieel om later lokaal verankerd te worden.
- Projecten respecteren de regels van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

Wat is de timing?

- Uiterste datum voor het indienen van de kandidaatsdossiers: 12 september 2022 vóór middernacht.
- Bekendmaking van de selectie: eind november 2022.
- Lancering van de projecten: tussen december 2022 en februari 2023.
- Projectduur: één jaar.

Contactgegevens

Meer informatie en het online kandidaatsdossier zijn te vinden op de website www.kbs-frb.be of stel uw vragen per telefoon (02 500 45 55).

Voor meer specifieke vragen kan u contact opnemen met Numi Van Beek, per telefoon 02 549 61 95 of via e-mail vanbeek.n@kbs-frb.be.

Deze oproep kon tot stand komen met donaties die ieder jaar de oproep “Armoede” financieren.